

اصول اخلاق پزشکی در رساله بایسته‌های اخلاق پزشکی رازی

مجید سرنی زاده*

یکی از حوزه‌های بنیادین در سنت پزشکی ایران، رعایت موازین اخلاقی در این حرفه است و تاکید بر راهنما قراردادن اصول اخلاقی در این حرفه در جای جای آثار پزشکان ایرانی قابل مشاهده بوده است. یکی از منابع ارزشمند و پرمغز در این حوزه کتاب بایسته‌های اخلاق پزشکی حکیم رازی است که قریب به سی سال است بر ما مکشوف شده است. در این مطالعه توصیفی و کتابخانه‌ای به بررسی توصیه‌های رازی در این کتاب پرداخته ایم و مطابقت آن‌ها با اصول چهارگانه اخلاق پزشکی جدید و محورهای اخلاق پزشکی را بررسی کرده‌ایم. بررسی رساله بایسته‌های اخلاق پزشکی رازی نشان می‌دهد که وی رعایت اصول اخلاقی را از ملزومات حرفه‌ای می‌دانسته است. تاکید او بر پرهیز از نگاه مشتری‌گونه به بیمار موید این نظر است که او بیمار را یک سازواره مکانیکی نمی‌داند و توجه مکرر رازی به ویژگی‌های روانی، فرهنگی و عقاید بیمار و تاکید بسیار بر شکل‌گیری یک رابطه درمانی موفق و نزدیک میان بیمار و پزشک موید اتخاذ مدل زیستی - روانی - اجتماعی توسط این حکیم برجسته می‌باشد. در جای‌جای توصیه‌های او به‌صورت مستقیم و غیر مستقیم رعایت اصول اخلاق پزشکی نوین و اخلاق حرفه‌ای دیده می‌شود و تحلیل رساله‌های نشان می‌دهد که اصول سودمندی، ضرر نرساندن و اصولی چون عدالت و خودمختاری بیمار به ترتیب و با اولویت مبنای عمل قرار می‌گرفته است.

واژگان کلیدی: اصول اخلاقی، رازی، رساله بایسته‌های اخلاق پزشکی

* Email: majidsarnay@yahoo.com